

at enkelte Geistlige kunne søle sig fristede til at vandre omkring og samle sig en spredt Menighed, fordi Saadant nu engang tilfredsstillende Enkeltens mere urolig aandelige Natur; men jeg troer ikke, at saadanne Ulemper kunne komme i nogen væsentlig eller afgjørende Betragtning, naar Sagen iøvrigt ordnes paa en fornøftig Maade. Man har vel paaberaabt sig, at der staaer i Grundloven, at Kirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, hvilket efter Grundlovens Sprogbrug vil sige, at det ikke behøver at stee paa samme Maade som Grundlovsforandringer, men at det kan stee ved simpel Lov; men selv om jeg virkelig maa indrømme, at den naturlige Mening vilde være, at Alt, hvad der angaaer Kirkens Forsatning, paa eengang blev afgjort, saa maa man jo vel erindre, at vi have ventet det ene Aar efter det andet, uden at denne Sag er kommen for; man maa vel erindre, at den ærede Minister har paa ingen Maade udtalt sig gunstigt med Hensyn til Forberedelsen af en saadan Forsatning, og jeg troer derfor, at den, som aldeles ikke vil ordne Kirkens Forhold, langt mindre fuldbyrder Grundlovens Bestemmelse end den, som søger at ordne en enkelt Side af dette Forhold. Man har ogsaa paaberaabt sig, at det skulde være urigtigt, at vi behandlede dette Spørgsmaal, fordi Kirken ikke er hørt besangaaende, og jeg maa aabent tilstaae, at jeg for mit Vedkommende vilde ansee det for urigtigt, om Regjeringen vilde ordne dette Forhold, uden at Kirkens Lærere fik Leilighed til, besangaaende at ytre sig. Jeg kan ikke opfatte Dyringerne i den hellige Skrift om den kristelige Lærerstand paa anden Maade, end at det vilde være upassende, om saadanne gennemgribende Forandringer blev gjorte, uden at der blev givet den Leilighed til at ytre sig derom; men det er et Spørgsmaal, som efter min Mening ikke egentlig foreligger her. Det er et Spørgsmaal, som Ministrene vilde have at overveie. Hans Majestæts Regjering kunde jo allerede have givet Kirkens Lærere Leilighed til at ytre sig; den kunde allerede have affordret dem de Betænkninger, som det efter den bestaaende Kirkeforsatning er sædvanligt at indhente, naar slige Spørgsmaal forhandles, og der er Intet

til Hinder for, at den end nu søger at raåde Bod derpaa, hvis den skulde have undladt det, eller, om den ikke vil gjøre det nu, at den da gjør det, naar den seer, at det bliver til Alvor med Sagen, og at den kommer til at gaae over til det andet Thing. Jeg kan altsaa ikke lade denne Omstændighed gjælde som en Indvending i mod at behandle Sagen her, fordi jeg mener, at det ikke er os, men H. S. Majestæts Regjering, som skal paasee, hvilken Ret Kirken og dens Lærere have til at komme til Orde i denne Sag, og den kan fyldestgjøre saadanne Forpligtelser, hvis den anseer det for rigtigt. Langt større Betydning finder jeg derimod, at den Indvending har, at Lovforslaget i den Form, hvori det nu foreligger, ikke fyldestgjør de Forandringer, som Hensynet til Menighedslivet virkelig kræver. Imidlertid antager jeg dog, at det ærede Udvalg, som allerede har foretaget saa væsentlige Forbedringer ved Lovforslaget, muligens ogsaa ved Ændringer vil kunne raåde Bod paa de Betænkneligheder, som vistnok flere Medlemmer i den sidstnævnte Henseende have. Jeg ønsker — for at udtale mig i Korthed — at den Frihed, som Lovforslaget skal give, ikke kommer til at gaae ud paa at bruge den ene Præst efter den anden, men derimod kun paa at forlade den ene og indtræde i en anden Menighed. Jeg mener altsaa, at Lovforslaget istedetfor at fastsætte, at man maa bruge den og den Præst, rettere burde gaae ud paa, at ethvert Medlem af en Menighed, der ønsker at knytte sig til en anden Menighed, skal have Frihed dertil; og at man i Valget af den Menighed, som man saaledes ønsker at knytte sig til, tager et væsentligt Hensyn til den der ansatte Præst, finder jeg er ganske i sin Orden. Jeg vilde tillige ønske, at der blev tilføiet, at der skulde stee en foresgaaende Anmeldelse til Sognepræsten, naar En saaledes ønskede at træde over fra den Menighed, hvori han er, til en anden. Dermed vilde Forholdet vistnok blive meget simpelt, og jeg skjønner ikke, at der vilde tabes noget af det Gode, som Lovforslaget tilsigter, hvorimod det forekommer mig, at Lovforslaget i sin nu værende Skikkelse giver det enkelte Medlem af Menigheden en besynderlig Vil-